

ЛУЧШИЕ РАБОТЫ ВНУКОВ ПОБЕДИТЕЛЕЙ В ВОВ, НАСЛЕДНИКОВ СОЛДАТ ВЕЛИКОЙ ПОБЕДЫ

«В Великой Отечественной войне Беларусь потеряла треть своего населения. По общему уровню экономического развития Республика Беларусь была отброшена на много лет назад.

Патриотический, духовный и нравственный потенциал Великой Победы для нас и для грядущих поколений является святыней и источником национальной гордости и славы. Неиссякаемой волей к Победе наш народ снискал уважение к себе во всем мире. Именно благодаря героизму, патриотизму и мужеству людей того поколения мы имеем возможность жить и трудиться, воспитывать детей и внуков, строить свое будущее.

Без уважения к прошлым победам мы обречены на поражение в будущем! Сегодня нам есть чем гордиться и дорожить! И пусть свет Великой Победы озаряет ее восхождение всегда!»

Председатель Совета Минской областной организации Белорусского общественного объединения ветеранов Г.С.Рыльков

Минский областной комитет ОО «БРСМ» организовал конкурс в центре детского творчества на лучшую работу, приуроченную к празднику Победы. Здесь представлены лучшие работы внуков победителей в ВОВ, наследников Солдат Великой Победы.

СТАТЬИ

Письмо Елизаветы Стасюк, 10 лет, Осовецкая СШ

Здравствуй, незнакомый солдат!

Пишу тебе в 1944-й. Я знаю, что ты не прочтешь мое письмо, время нас разбросало по разным векам.

Ты сейчас воюешь с фашистами и веришь, что настанет день, когда на земле будет мир, а в светлом будущем, за которое ты проливаешь кровь – никто и никогда не возьмет в руки оружие. Если бы люди на планете сейчас

хотели бы мира так, как хочешь его ты!.. Вторая мировая прошла, но до сих пор вспыхивают войны... А в нашей стране мы живем свободно и мирно.

Знаешь, через год, в мае 1945-го, фашизм будет побежден, Европа будет праздновать Победу. Люди, уставшие от войны, начнут восстанавливать разрушенные дома и дороги, заводы и фабрики, строить новые школы и сады.

Если бы ты видел, как живут

сейчас люди в Беларуси, то порадовался бы за нас и понял, что не зря воевал. У нас красивые и чистые города, много школ, в которых дети учатся бесплатно.

Дорогой солдат! Мои прадедушки тоже воюют где-то рядом с тобой. Я знаю, что вам сейчас тяжело. Война – это нелегкое испытание для людей. Но ты знай: мы живем. Живем, благодаря тебе! Желаю тебе дожить до Победы!

Письмо Вероники Ерошик, 14 лет, Отрадновская СШ

(публикуется в сокращении)

Здравствуй, мой дорогой дедушка Илья Лукич! Пишет тебе твоя внучка Вероника.

Сейчас мне 14 лет, заканчиваю 8 класс. Я учусь хорошо и буду стараться учиться. Это самое малое, что я могу сделать, чтобы быть достойной тебя.

Пишу тебе из 2015 года. 70 лет отделяют нас от тех долгих дней, когда вся страна узнала, сколько крови, пота и слез было пролито не зря.

Тебе, восемнадцатилетнему юноше, довелось надеть шинель и взять в руки автомат. Я уверена, что, идя на войну, на фронт, ты знал, что будешь сражаться не только за свое будущее, но и за будущее своих потомков.

Если бы ты сейчас был с нами, то очень гордился бы своей большой семьей. Память о тебе живет в сердцах твоих 10 детей, 20 внуков и 11 правнуков. Каждый нашел себе дело по душе. А я с учебной справляюсь хорошо, участвую в олимпиадах и конференциях. Моя мама говорит, что я очень похожа

характером на тебя. Такая же настойчивая, порой даже упрямая, усидчивая. Да и с математикой у меня полный порядок.

И я знаю, что ты видишь и слышишь меня. С небес смотришь, радуешься и помогаешь.

Дорогой дедушка, мы с мамой очень часто перебираем твои тяжелые медали и ордена, удостоверения к ним, перелистываем пожелтевшие, потрепанные листочки военного билета, смотрим на старые черно-белые фотографии и думаем, сколько же испытаний, трудностей выпало на твою долю и долю всего белорусского народа! А дома у нас и сейчас хранится твоя гимнастерка. Среди всех медалей и орденов самый дорогой – орден Отечественной войны II степени.

Спасибо, дедушка, за то, что вместе с другими солдатами, плечом к плечу, ты встал на защиту Родины.

Я – нашчадак твоей, Салдат Перамогі

Кожны наступны дзень усё больш і больш аддалае нас ад таго вызначальнага гістарычнага моманту, калі прагучаў пераможны салют, які абвясціў міру аб заканчэнні жорсткай, кровапралітнай вайны, якая забрала жыцці соцень тысяч людзей.

Ты – сведка і ўдзельнік – набліжаў гату падзею як мог, не шкадуючы сіл, да апошняга дыхання. А таму, безумоўна, у памяці людской назаўсёды застанешся героем. Твой подзвіг будзе жыць у вяках, нагадваючы нашчадкаў пра тое, якія страты нанесла Вялікая Айчынная нашай краіне, усім народам былога Савецкага Саюза. І як важна не дапусціць паўтарэння яе, берагчы мір і спакой Бацькаўшчыны.

Салдат Перамогі, штодзень, кожную мінуту, ты рызыкаваў сваім жыццём. Але не дзеля славы і пашаны смела ішоў у бой, на перадавую, адважна змагаўся з ворагам. Галоўная мэта – вызваліць родную зямлю ад фашысцкай навалы.

Менавіта такая яна – наша Айчына, наша сінявокая Беларусь – свабодная і незалежная. За гэта тысячу разоў гатовы сказаць табе шчырае дзякуй; за тое, што жыў пад мірным блакітным небам і маю магчымасць вучыцца, займацца любімымі справамі, а галоўнае, не палохацца свісту варожых куль і выбухаў мін і снарадаў, нечалавечых здзекаў фашыстаў. А ты ведаеш усё гэта не па чутках, ты прайшоў няпростымі дарогамі вайны.

Я – твой нашчадак, Салдат Перамогі. І буду імкнуцца стаць годным прадаўжальнікам тваіх слаўных спраў, сапраўдным па-трыётам Бацькаўшчыны.

Яўген ВІЛЕНТА,
вучань 7 «Б» класа
СШ №1 г. Любані.

Аповед пажаўцелага фотаздымка майго дзядулі

Гартаем з мамай сямейны альбом. Патым, на якіх фотаздымках затрымліваецца яе позірк, адчуваю, што самыя дарагія сярод іх тыя, ранейшыя, пажаўцелья ад часу. Гэта фотаздымкі майго дзядулі Ільі Лукіча ДУБОУСКАГА (02.08.1923 г.н.) і яго сям'і.

Углядаюся ў добра знаёмы твар дзядулі. З карці, якая зроблена ў 1992 годзе, на мяно паглядае разумны, спагадлівы, разважлівы чалавек, за плячамі якога добрае і складанае жыццё. Дзядуля ўсхваецца, ён заўсёды быў прыветлівы, ласкавы. Увесь час сярод людзей: бавілі час, гадаваліся ўнукі, за парадаў ішлі дарослыя, з радасцямі і праблемамі ехалі дзеці. Вось і на гэтым фотаздымку дзядуля са сваёй унучкай Аленай.

Дзяцінства яго нічым не вылучалася, так жылі ўсе ў той час: зімой – школа, летам – рэчка, лес. А часцей работа з дарослымі: і сена на карову нарыхтаваць, і бульбу выкапаць, і дрэвы паскладаць. Сям'я была вялікая, сямёра дзяцей, таму клопату хапала ўсім. Але гэта нялёгкае вясковая праца з малых гадоў загартоўвала, вучыла цярпліваасці і выносліваасці.

Вайна парушыла планы вяснянаццігадовага юнака. З першых дзён лічалецця моладзь уключылася ў барацьбу з

захопнікамі. На Старобіншчыне былі створаны партызанскія атрады. Юнакі здабывалі каштоўныя звесткі, прыносілі харч, адзенне.

У Чырвоную Армію Ілья Лукіч Дубойскі быў падараны

Старобінскім ваенкаматам у 1944 годзе. З 30 жніўня 1944 г. па 28 сакавіка 1946 года дзядуля служыў чырвонаармейцам у 144 асобным мостабудавальным батальёне. Запэніліся будаўніцтвам і рэстаўрацыяй

рацэ Вісла ў Польшчы і Одер у Германіі непасрэдна ад горада Франкфурт-на-Одэры. Часта наляталі нямецкія самалёты і бамбілі. Колькі савецкіх салдат палегла на берагах тых рэк!

Пра ваенныя гады дзядуля не любіў раскаваць. Гэта рана на яго сэрцы так і не загірлася. З фронту не вярнуўся родны брат Фёдар. Звестак пра яго сям'я ніякіх не мела, толькі кароткае «прапаў без вестак».

А колькі баявых таварышаў страціў дзядуля! І хоць ён быў чалавекам, які не п'е, кожны год на 9 Мая падымаў «баявыя» стограмаў у памяць аб загінуўшых таварышах.

«На ўсім шляху салдаты чулі плач жанчын і дзяцей. Хаваючы сяброў, кожны даваў клятву адпомсціць ворагу, кожны верыў у хуткую перамогу. Так мы былі выхаваны. Камуністы змагаліся ў першых радах, а мы, камсамольцы, імкнуліся не адстаць, не падаваць», – распавядаў Ілья Лукіч.

Пасля заканчэння вайны працаваў фальдэгерам, вазіў ваенную пошту. Демабілізаваўся ў сакавіку 1946 года.

Больш за ўсё з аповеду дзядулі помню пра пасляваеннае будаўніцтва, яго выкладчыцкую дзейнасць. Вярнуўшыся дадому, у 1946 годзе стаў працаваць у Цясова ў школу п'янеражатам, затым – настаўнікам Заваходскай пачатковай школы.

Адчуваў дзядуля, што не хапае яму ведаў, каб вучыць дзяцей, таму ў 1951 годзе сам пайшоў вучыцца у Мінск педагогічны інстытут імя Максіма Горкага. Сваю далейшую педагогічную кар'єру пачаў у 1955 годзе ў

шы Новай Цярушкі (на той час маладая сям'я пераехала жыць у вёску Крывалі). Тут Ілья Лукіч выкладаў матэматыку, працаваў дырэктарам. Усё жыццё дзядуля сёяў «разумнае, добрае, вечнае», выхоўваў маладох пакаленне.

Добрасумленнымі людзьмі выхаваў і сваіх дзяцей. Разам з жонкай Надзеяй Цімафееўнай выгадавалі 10 дзяцей. Надзея Цімафееўна Дубойская ўдасконала ганаровае званне «Матч-героіня».

У любові і павязе да працы выхоўвалі бацькі сваіх дзяцей. Таму хапа ніколі не была пустой, заўсёды поўнілася дзіцячымі галасамі.

Радзёбцы рады ветаэранаў іх забірае з жыцця не вайна, а час. Але жыве Памяць. Жыве ў фотаздымках, сямейных раліквіях, лежаўцельных лістах з фронту. У нашай сям'і захоўваецца дзядулева лінасцёрка, уаўшаная арденамі і медалямі, сярод якіх – ордэн Айчыннай вайны II ступені, медаль «За ўзяцце Кенігсберга». У кнізе «Памяць Салігорскага раёна» сярод імён ветаэранаў Вялікай Айчыннай вайны ёсць імя Ільі Лукіча Дубойскага.

Вялікі жыццёвы шлях за плячамі майго дзядулі. Ён пражыў 90 гадоў. Шмат пражыць – не галоўнае. Важна, як пражыць. Дзядулю ніколі не было сорамна за сваё жыццё. З пакалення ў пакаленне мы будзем перадаваць узнагароды, абмытыя крыеёю нашага дарагога чалавека, які сямейную раліквію. Будзем раскаваць гісторыю, якая захавалася ў нашых сэрцах і памяці.

Вераніка ЕРОШЫК,
вучаніца 9 класа
Атраднаўскай сярэдняй школы,